

Wymogi rynku pracy w Słowacji, a szanse zatrudnienia obywateli polskich

1. Analiza lokalnego rynku pracy (bezrobocie, zatrudnienie w sektorach).

Republika Słowacji podobnie jak Polska przystąpiła do UE w maju 2004, otwierając rynek pracy dla obcokrajowców. Polacy zyskali dzięki temu możliwość znalezienia atrakcyjnych ze względu na sąsiedztwo miejsc pracy.

W porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej, zarobki na Słowacji są wyjątkowo niskie. Średnie miesięczne wynagrodzenie wynosi 12 622 SKK (kron słowackich), co stanowi równowartość 326 EUR. Tym samym jest ono dziewięć razy niższe niż we Francji czy w Niemczech.

Wysokość bezrobocia wyniosła w grudniu 2003 r. 15,56%. W tym samym roku wysokość zatrudnienia wzrosła w opiece zdrowotnej, usługach finansowych, administracji i obronie publicznej, architekturze, handlu nieruchomościami, hotelarstwie i turystyce oraz w przemyśle i handlu. Spadek zatrudnienia odnotowano natomiast w rolnictwie, usługach socjalnych, transporcie, telekomunikacji i edukacji.

Pod względem zatrudnienia najlepsza sytuacja ma miejsce oczywiście w regionie Bratysławy – tutaj wskaźnik bezrobocia wynosi tylko 4,4%, a płace są średnio o 30% wyższe od średniej krajowej. Najgorzej jest na wschodniej Słowacji, szczególnie w regionie koszyckim, gdzie wskaźnik bezrobocia wynosi 24,1%. Największe trudności ze znalezieniem pracy mają niewykwalifikowani pracownicy zajmujący się montażem i obsługą urządzeń, górnictwem i kopalnictwem, transportem i logistyką oraz telekomunikacją.

Najwięcej zarabia się w finansach (nawet dwukrotnie więcej niż wynosi średnia krajowa), telekomunikacji oraz w transporcie i komunikacji. Wynagrodzenia poniżej średniej krajowej otrzymuje się w rolnictwie, turystyce i gastronomii, budownictwie, edukacji i służbie zdrowia. Niewątpliwym atutem słowackiego rynku pracy jest liniowy podatek dochodowy w wysokości 19%. http://www.pracuj.pl/5307_5595.htm#top

Tabela Nr 1

KRAJ	POZIOM BEZROBOCIA	ŚREDNIA PENSJA	BRANŻE/STANOWISKA, W KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZAPOTRZEBOWANIE NA PRACOWNIKÓW ZAGRANICZNYCH
Słowacja	15.56%	324 EURO	usługi finansowe, handel nieruchomościami, hotelarstwo, przemysł, handel, opieka zdrowotna

Tabela Nr 2

PROCENT OFERT PRACY WG BRANŻ					
	IT	MARKETING	FINANSE	SPRZEDAŻ	INŻYNIERIA
Profesia.sk	29%	4%	6%	12%	7%
Słowacja					

Źródło: EURES, ONREA.net Zapotrzebowanie na pracowników konkretnych branż w każdym z tych krajów można porównać z ofertami pracy, dostępnymi w serwisach rekrutacyjnych, wchodzących w skład ONREA. Wszystkie cztery portale poszukują pracowników przede wszystkim do IT, finansów, sprzedaży oraz na stanowiska inżynierskie. http://www.pracuj.pl/5307_5595.htm#top

2. Potrzeby wynikające z gospodarki kraju.

Słowacja należy do **średnio rozwiniętych krajów**. Niekorzystnie na gospodarce odbiła się przebudowa systemu politycznego na przełomie lat 80 i 90. Słowacja znacznie **gorzej** niż Czechy wyszła na rozpadzie Czechosłowacji. Polityka premiera Vladimira Mečiaru w pierwszych latach niezależnej Słowacji **opóźniła** wprowadzanie reform oraz odłożyła o kilka lat **integrację** ze strukturami europejskimi.

Dla **rolnictwa** wykorzystywane są przede wszystkim południowe rejony Słowacji, leżące w nad Dunajem i Cisą w Wielkiej Nizinie Węgierskiej. Ciepły klimat pozwała na uprawę **winorośli**.

Słowacja jest pozbawiona znaczących ilości **bogactw naturalnych**. Połowa energii elektrycznej pochodzi z **elektrowni atomowych**, dość duży udział mają także elektrownie wodne.

Problemem dla gospodarki pozostaje odziedziczony po socjalizmie **przemysł hutniczy**, oparty na importowanych surowcach. Największe huty wybudowano w latach 50 i 60 w Koszycach, Żarze nad Hronem i Kremnicy.

Duży udział w gospodarce ma **przemysł elektromaszynowy**. Słowacja zajmuje czołowe miejsce w ilości produkowanych na jednego mieszkańca ilości **chłodziarek** i **zamrażarek**. Podobnie wysoką pozycję zajmuje w produkcji **obuwia**. Znaczący udział w gospodarce ma także przemysł chemiczny.

Rosnący udział w tworzeniu dochodu posiada **turystyka**. Głównymi regionami turystycznymi są Tatry i Niżne Tatry, Mała Fatra i Bratysława. <http://www.travelplanet.pl/przewodnik/slowacja/gospodarka.html>

Struktura zatrudnienia: przemysł - 44%, usługi - 42%, rolnictwo - 14%. Handel zagraniczny: eksportuje się głównie półfabrykaty (43%), maszyny (19%), produkty gotowe (14%), importuje się natomiast maszyny (32%), paliwa (30%), chemikalia (10%). Głównymi partnerami handlowymi są: Czechy, Niemcy, Rosja i kraje byłego ZSRR. http://www.ue.neska.pl/pan_slowacja.html#gospodarka

3. Perspektywy zatrudnienia pracowników z Polski.

Praca na Słowacji do tej pory niedoceniana zaczyna cieszyć się coraz większym powodzeniem wśród Polaków. Oznacza bowiem dużo niższe koszty utrzymania i ewentualnej przeprowadzki niż w przypadku krajów Europy Zachodniej. Niestety w naszym kraju agencje pośrednictwa wciąż oferują niewiele ofert pracy na Słowacji, co oznacza, że zatrudnienia trzeba szukać na własną rękę.

Pozwolenie na pracę

Słowacki rząd nie wprowadził ograniczeń w dostępie do rynku pracy, dlatego też do podjęcia pracy w tym kraju nie są konieczne specjalne pozwolenia. Umowa międzyrządowa między Polską a Słowacją nie określa limitów w dostępie do poszczególnych branż czy gałęzi gospodarki. Polacy mogą pracować długo na okres uzgodniony między pracownikiem a pracodawcą. W ramach praktyk produkcyjnych mogą być zatrudniani uczniowie i studenci, na okres jednego miesiąca (osoby w wieku 18-25 lat).

Pozwolenie na pobyt

Jeżeli pobyt na Słowacji nie przekracza 90 dni, nie wymaga on legalizacji. W przypadku dłuższego pobytu niż 3 miesiące należy wystąpić o wydanie zezwolenia na pobyt. Wniosek w wydanie pozwolenia na pobyt składa się w wydziale Policji ds. cudzoziemców w miejscu zamierzonego pobytu. Do legalizacji swojego pobytu na Słowacji konieczne jest posiadanie ważnego dokumentu podróży (dowód osobisty, paszport) oraz dokumentu potwierdzającego zabezpieczenie zamieszkania.

Kto ma szansę na zatrudnienie?

Obcokrajowi pracownicy mogą znaleźć pracę na wysokich stanowiskach, jako wykwalifikowani pracownicy. Zapotrzebowanie na zagranicznych pracowników zauważalne jest w następujących branżach: *handel nieruchomościami, opieka zdrowotna, hotelarstwo, przemysł, usługi finansowe oraz w przemyśle*. <http://www.hrc.pl/index.php?dzid=84&did=359>

Mieszkańcy przygranicznych terenów Polski mają również ogromną szansę na pracę zarówno w fabryce, jak i w firmach kooperujących.

Powstająca pod Żyliną na Słowacji fabryka samochodów koreańskich Kia będzie zatrudniać ok. 2,8 tys. pracowników. Linia produkcyjna w fabryce, która ruszy pod koniec 2006 roku będzie w pełni zautomatyzowana, dlatego też pracownicy o wysokich kwalifikacjach nie będą potrzebni.

Polacy znajdują pracę głównie w firmach kooperujących, które planują zatrudnić ponad dziesięć razy więcej niż sama fabryka. I w przeciwieństwie do zautomatyzowanej fabryki firmy kooperujące będą potrzebować wysoko wykwalifikowanych pracowników, a taką opinią cieszą się nasi rodacy. Jeszcze w tym roku planowane są szkolenia dla Polaków na terenach przygranicznych, umożliwiających bezproblemowy codzienny dojazd.

<http://www.hrc.pl/index.php?dzid=48&did=334>

Pracodawcy w Słowacji traktują swoich pracowników jak równych sobie partnerów. Są pomocni, bezpretensjonalni, potrafiący utrzymać zdrowe podejście do wykonywanych obowiązków. Plusem pracy na Słowacji jest rozbudowana sieć socjalna, tj. bony na jedzenie, możliwość wychodzenia na lunch, bilety do teatrów, imprezy firmowe. To, co z pewnością może zawieść przyjeżdżających tu Polaków jest trudność w porozumieniu się nawet w takich instytucjach jak banki w innym języku niż słowacki, ogólne „zacofanie“ Słowacji, komunistyczny wygląd wielu miejsc. http://www.pracuj.pl/5307_5595.htm#top

Bibliografia

1. http://www.pracuj.pl/5307_5595.htm#top
2. <http://www.travelplanet.pl/przewodnik/slowacja/gospodarka.html>
3. http://www.ue.neska.pl/pan_slowacja.html#gospodarka
4. <http://www.hrc.pl/index.php?dzid=84&did=359>
5. <http://www.hrc.pl/index.php?dzid=48&did=334>